

Kmetijski list

Glasiło „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
celoletno K 50.—
pololetno „ 25.—
Posamezna številka „ 1.—

**Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:
1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K 1.—
uradne razglase „ 1.50
reklame „ 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Zelena internacionala.

V času žetve, ko se pripravljajo svetovne banke in denarni mogotci sveta, da določijo cene tudi poljedelskim pridelkom, čutimo kmetovalci prav posebno težko rano, ker nam manjka zelena internacionala.

Stoječi neomajno na stališču, da gre plod dela, tistemu, ki izvrši delo, zahtevamo za kmetovalca, ki sam izvršuje vse delo, da pripade tudi njemu ves čisti dobiček njegovega naporega dela. Misel politične samostojnosti kmetovalca, propagiramo zagledaj, ker vemo, da je ona most k njegovi gospodarski osamosvojitvi, ki šele pomeni končno svobodo in končno odrešenje kmetovalčeve.

Toda če smo tudi oboje dosegli pri nas doma, vendar še nismo dosegli svojega cilja, ker nad vse mogočna svetovna konkurenca more prisiliti našega kmetovalca, da prodaja svoje pridelke po ceni, ki jo diktira tuj svet.

Kaj nam koristi, če dosežemo za svojo državo, da se plačujejo pravične (ne visoke) cene za kmetijske pridelke, ko pa more nepričakovani dovoz iz Amerike ali Avstralije provzročiti pri nas naravnost katastrofalne posledice za našega kmetovalca.

Take nesreče moremo preprečiti le z zeleno internacionalo, ki mora biti zveza osamosvojenih kmetovalcev vsega sveta. Kadar se taka zveza doseže, takrat je že tudi zmagovalno načelo, da pripada ves čisti dobiček edino proizvajalcu poljedelskih pridelkov, to je kmetu. Končno ne bi bila taka svetovna zveza osamosvojenih kmetovalcev ničesar drugega, kakor svetovni poljedelski svet, ki bi, oprt na kmetijske zadruge vsega sveta, razpolagal s pridelki vse zemlje. Ta svet bi zato določeval cene in zlomljen bi bil za vedno diktat bank in denarnih mogotcev.

Kakor bi imela taka zelena internacionala velikanski pomen za kmetovalce vsega sveta, tako pa bi tudi pomenila za vse človeštvo neprecenljivo pridobitev.

Dandanes se dogaja, da se vsled nadprodukcije uničujejo tisoči in tisoči vagonov blaga, da s tem preprečijo pohlepni finančniki padanje cen. Redno se doživlja tako brezvestno gospodarjenje s kavo in žitom in ni je sile, ki bi to preprečila.

Zelena internacionala pa more odpraviti tudi to zlo. Ker bi se stekali v

njenih rokah pridelki vsega sveta, zato bi bila zveza v stanu, da bi imela odločilno besedo pri razdelitvi posevov in da bi končala vsako nadprodukcijo posameznih poljedelskih pridelkov.

In če bi tudi doživeli sedem debelih let, bi zmogla zelena internacionala kot najmočnejša gospodarska organizacija sveta, da se nadpridobitev debelih let ne bi uničevala, temveč prihranila za sedem suhih let, ki bi za neslajvo prišla.

Z modernim sistemom elevatorjev, kakršne je poznala Rusija, bi se to dalo uresničiti in prehrana ljudstva bi se naravnost idealno izvedla, kajti zelena internacionala kot največje trgovsko podjetje bi nudila najboljšo in najcenejše blago.

S pomočjo velikanskih dohodkov pa bi bila zelena internacionala tudi v stanu, kmetovalca popolnoma zavarovati za primer elementarnih nezgod in izvesti za kmeta tudi vsako drugo zavarovanje. Zelena internacionala bi bila tako prvi socialni faktor sveta.

Vso zemljo obsejajoče delo zelene internacionala pa bi končno tudi silno blagodejno vplivalo na ves kulturni in duševni napredek človeštva ter končalo vojne. Če bi bilo rešeno vprašanje ljudske prehrane, bi bil s tem odpravljen prvi vzrok vojn, ker iz boja za obstanek izvirajo vojne.

Zelena internacionala pa je tudi edina v stanu končati socialne boje. Kmetiska internacionala na eni strani, delavska internacionala na drugi, prva osrednji organ poljedelstva, druga osrednji organ industrije, obe pa, zvezani v eno skupino, bi dali šele človeštvu to, da bi bil na svetu en raj in en pastir.

Vemo dobro, da so časi zelene internacionala še daleč. Vendar pa je naša dolžnost tem bolj jasna, da se s podvojeno silo borimo za njeno zmago.

Kakor že rečeno, prva pot do zelene internacionala vodi edinole preko politične osamosvojitve kmetijskega ljudstva. Zato je za zeleno internacionalo le tisti, ki skrbi za osamosvojitve kmeta. Pri nas Slovincih le tisti, ki je član SKS.

Cilji zelene internacionala so pred vsem gospodarski, ki pa so dosegljivi le v primeru, če se kmet gospodarsko organizira. Kmetijske zadruge so prva stopnja k dosegu zelene internacionala in njen bistveni predpogoj.

«Ekonom», osrednja gospodarska zadruga osamosvojenih kmetovalcev, mora postati nekaka slovenska inter-

nacionalna. In kakor pri nas «Ekonom», prav tako morajo enake zadruge pri Srbih in Hrvatih ustvariti podstavo za osrednjo zadrugo kmetovalcev vse države. Če smo to dosegli, smo postali godni za vstop v zeleno internacionalo in šele s tem je zmogla naša misel.

Ker je krona zmagovite Stare pravde zelena internacionala, zato na delo za njeno ustanovitev!

Človeštvu in sebi smo dolžni to storiti in le malodušnež se izogne tej dolžnosti. Ne izogne pa se obsodbi potomcev, katerim zapravi to, kar mu je življenje dalo, da izvojuje.

V boj za staro pravdo — za zeleno internacionalo!

„Sedem glavnih točk za izpremembo ustave.“

Pod tem naslovom je izkresal v 31. številki «Domoljuba» neki Josip Kremen tako kremenite neumnosti, da bi z ozirom na svoje bralce stori pač bolje, če bi popolnoma prezrli modrovanje gospoda Kremena. Toda ker ima članek na sebi pečat nekakega uradnega programa SLS, glede na kričanje o reviziji ustave, se hočemo vendarle pečati s člankom g. Kremena, da vidijo vsi naši bralci, kako prazno in za lase privlečeno je vse klerikalno vpitje po izpremembi ustave. V s kristaliziranim žveplom napolnjenem uvodniku, pravi famozni g. Kremen, da je centralistična ustava sprejeta «z ogabnimi kupčiji človeških duš», da je pa vseeno priznavajo katoličani, čeprav «s težkim srcem in nizko sklonjeno glavico», ter napoveduje nato neizprosno boj za revizijo ustave. G. Kremen obzaluje, da pristiže «Kmetске zvezе» tako malo cenijo «junaški boj», ki ga je vodil v Beogradu za revizijo ustave «Jugoslovanski klub», in zato hoče on, Josip Kremen, v sedmih člankih povedati sedem glavnih točk, sedem kremenitih neumnosti, ki bodo pojasnile, zakaj je revizija ustave potrebna. In tako poklanja g. Kremen brummin «Domoljubovim» bralcem svojo prvo cvetko, ki jo imenuje «Nedeljena avtonomna Slovenija».

Le-ta je potrebna zagledaj, ker so se novoizvoljeni občinski zastopi iz-

rekli zanjo. To je prvi argument g. Kremena.

Potem se spominja nesrečni g. Kremen svetovne vojne in priznava, da smo bili Slovenci «Kanonenfutter» in da še danes trpimo največ, ker «je naše telo razstrgano na tri vetrove» (občudovanja lepa primera!): na Koroško, Jugoslavijo in Primorje. Iz tega pa izhaja drugi in tretji argument g. Kremena, to je, da dobe Korošci in Primorci avtonomijo le tedaj, če dobimo tudi mi avtonomno Slovenijo.

Zato zahteva jokavi g. Kremen nedeljeno Slovenijo, ker ne pusti, da bi nas «klali s kuhinjskimi noži in sekali z mesaricami», kakor pravi dobesedno.

G. Kremen pa zahteva tudi avtonomno Slovenijo in pravi doslovno: Kar imamo Slovenci, Hrvatje in Srbi skupaj, o tem naj odloča Beograd, odnosno državni zbor. (To si zapomni! Op. urednika.) V vseh drugih stvareh pa avtonomijo, in sicer iz dveh vzrokov.

Prvič. 95 odstotkov Slovencev je pismenih, v južnih krajih pa je ponekod 95 odstotkov analfabetov.

Drugič. Lansko leto je plačala Slovenija 700 milijonov več kot je porabila. Če bi darovali Srbom 200 milijonov, bi nam ostalo še vedno 500 milijonov in kaj bi lahko naredili s tem denarjem. Tako pa dobimo za 500 milijonov eno samo kmetijsko šolo na Gorenjskem. Tako skrbе samostojneži za ljudstvo!

In nato konča famozni g. Josip Kremen svoj članek z besedami: «Pri Mohamedovi bradi, da to (teh 500 milijonov) ni bila slaba kupčija za — Beograd in samostojno, ki je bila v obilni meri deležna na mešetariji. Slovenci pa tonemo. — Potapljamose. — Ena sama bilka je, ki nas more rešiti smrti: Nedeljena in avtonomna Slovenija! V boj zanjo: vsi na celi črti!»

Ko smo tako, hvala Bogu, ponovili vse glavne argumente g. Kremena, si dovoljujemo majhen in skromen odgovor.

Nikakor nismo vedeli, da je avtonomna Slovenija le mala bilka, na-

sprotno smo še danes prepričani, da je samouprava pokrajin za ljudstvo življenjskega pomena. Zato pa so tudi naši poslanci glasovali za ustavo le, ker je samouprava po ustavi zagotovljena. Ker g. Kremen ustave očividno niti prebral ni, zato mu svetujemo, da prebere vsaj VIII. oddelek ustave, in sicer člene 95. do 102. Tam bo našel med drugim te-le določbe: Člen 95. pravi: Uprava se izvršuje po oblastih, okrožjih, okrajih in občinah. Člen 96. določuje: Za posle krajevnega občinskega, okrajnega in oblastnega značaja se ustanovlja krajevne: občinske, okrajne in oblastne samouprave, urejene po volilnem načelu. Samoupravne posle oskrbujejo posebni samoupravni organi po določenih zakona. In nato je naštetih 12 dolgih točk, ki vsebujejo posle samoupravnih oblastnih uprav. Ustava pa pravi dalje, da smejo biti tudi drugi posli poverjeni oblastnim samoupravam.

Člen 97. pravi, da imajo samoupravne enote svoj letni proračun.

Člen 98. ustanavlja oblastno skupščino, ki si voli predsednika in oblastni odbor, kar odgovarja prejšnjemu deželnemu zboru in odboru.

Člen 99. priznava oblastni skupščini pravico izdajati oblastne uredbe o vseh zadevah iz svoje pristojnosti.

Člen 100. pa določa, da predpisuje oblastni odbor pravilnike in navodila za izvrševanje oblastnih uredb.

Tako govori ustava in kdor govori, da je samoupravna pravica ljudstva pogažena, laže! Zato v tem oziru ni potrebna revizija ustave, temveč le njena izpopolnitev. Koliko je izpopolnitev utemeljena, pa bo najlepše pokazalo življenje samo in ne g. J. Kremen s svojimi brihtnimi dokazi.

Pa preidimo k argumentom g. Kremena!

«Junaški boj» «Jugoslovenskega kluba» je obstojal menda v tem, da so razglašali na vsa usta, kako odhajajo v znak protesta iz skupščine, na tihem so pa dvignili dijete za cel mesec naprej, da so vsemu svetu dokazali, da ostanejo sicer še naprej v

Kmetijska propaganda med mladino v Ameriki.

(Dalje.)

Organizacije za širjenje mladinske kmetijske propagande.

Na podlagi Leversovega zakona za širjenje kmetijske propagande med mladino so se osnovala štiri propagandne organizacije: federalna, državna, okrožna (okrajna) in lokalna, ki vse streme roka v roki za istim ciljem.

Na kak način in s kakim uspehom deluje ta propaganda, naj pojasnijo naslednje vrstice.

1.) Federalna (zvezna) organizacija. Pri kmetijskem ministru v Washingtonu obstoji poseben oddelek za kmetijsko propagando. Ta oddelek ima pododsek za mladinske kmetijske klube, ki mu je naloga, proučevati in propagirati mladinske kmetijske klube po vsem ozemlju Zedinjenih držav. Pri pododseku so nastavljeni nadzorniki, ki potujejo po raznih državah in nadzorujejo delovanje teh organizacij.

2.) Državna organizacija, ki je prideljena kmetijskemu oddelku (poverjeništvu) vsake državne vlade, ima nalogo širiti kmetijsko propagando med možmi, ženami in mladino na kmetih in je pod kontrolo federalne organizacije. Državnim organizacijam so prideleni referenti, ki potujejo po okrožjih, nadzorujejo delovanje klubov in okrožnih organizacij, katerim dajejo potrebna navodila, in proučujejo posebne okoliščine, o katerih poročajo zvezni organizaciji, ki ukrepa nato o potrebnih predlogih.

3.) Okrožna (okrajna) organizacija. V vsakem ali skoraj v vsakem okraju Zedinjenih držav obstoja kmetijsko društvo (Farm bureau), posebna ustanova, ki podpira pri propagandnem delu vse tozadevne organizacije. Ta društva imajo izvrševalne odbore, v katerih so poleg izvoljenih odbornikov tudi odličnejši funkcionarji različnih poklicev, ki so si stekli zasluge za kmetijstvo. Eden teh funkcionarjev je navadno okrajni šolski nadzornik, ki pospešuje preko podrejenega mu učiteljstva razvoj kmetijskih mladinskih klubov.

Izvrševalni organi ali tajniki teh društev so okrajni ekonomski, ki širijo propagando za mladinske kmetijske klube med kmetijskim ljudstvom, nadzorujejo delovanje klubov ter dajejo navodila in iniciativo klubom in njihovim voditeljem.

4.) Lokalno ali krajevno organizacijo za širjenje kmetijske propagande med mladino tvorijo kmetijski mladinski klubi sami.

Glavni in odgovorni činitelji kmetijske propagande in za snovanje mladinskih klubov so okrajni ekonomski, oziroma okrajne učiteljice za gospodinjstvo; kjer pa teh ni, so poverjeni ti posli takozvanim liderom (leaders), to je boljšim učiteljem, ki se za stvari zanimajo in ki imajo potrebno strokovno izobrazbo.

5.) Gmoťnasredstva in razvoj kmetijskih mladinskih klubov. Po Leversovem zakonu za kmetijsko propagando iz leta 1914. je morala vstaviti osrednja vlada Zedinjenih držav ameriških za leto 1914. v proračun 480.000 dolarjev za kmetijsko propagando; od tega leta dalje pa se mora ta vsota vsako leto zvišati za 500.000 dolarjev, tako

da bo dosegla leta 1922. znesek 4.580.000 dolarjev, ki se bo porabil vsako leto za kmetijsko propagando. Dalje mora določiti sleherni država ameriške unije v svojem proračunu za kmetijsko propagando vsaj toliko vsoto, kolikršno dobi od zvezne vlade. Istotako dajo lahko za to propagando na razpolago gotove vsote tudi okrajna oblastva in občine. Celokupni proračun Zedinjenih držav severnoameriških za kmetijsko propagando je znašal v letih: 1914./1915. 3.607.235, 1915./1916. 4.871.621, 1916./1917. 6.103.158 in 1917./1918. 7.617.098 dolarjev (okroglo 35 milijonov kron predvojnne vrednosti).

Kako veliko važnost polagajo Amerikanci na širjenje kmetijske propagande, je razvidno najbolj iz števila organov, ki na tem polju delujejo. Leta 1918. je bilo zaposlenih pri tem opravilu 148 referentov, 2192 okrajnih ekonomov, 1257 učiteljic za gospodinjstvo in 297 liderov. V tem številu pa niso še všeti krajevni (lokalni) učitelji in krajevne (lokalne) učiteljice, kateri delujejo v tej propagandi največ kot voditelji kmetijskih mladinskih klubov.

6.) Ustanavljanje kmetijskih mladinskih klubov. Kmetijska propaganda med mladino zasleduje nastopno:

a) Po mladini širiti kmetijsko znanost, ker je mladina najbolj dostopna za napredek in novotarije, združene z napredkom.

b) Razširjati družabnost med mladino kakor tudi med mladino in starino.

c) Širiti obzorje mladine ter vzbujati čut odgovornosti in podjetnosti.

č) Dajati možnost stikov med učitelji in mladino tudi po končani ljudski šoli, kar je velevažno za nadaljnjo vzgojo in izobrazbo mladine.

d) Vzbujati v mladini pötem življenja in dela v društvu ljubezen do družbe ter samozavest in veselje do življenja na deželi, ki ga mladina zlasti v sedanji dobi zelo mrzi in beži raje v mesta in tvornice, upajoč na lepše mestno življenje.

e) Ker se vsi spredaj navedeni cilji dosežejo samo z organizacijo v društvu, je prva naloga tej propagandi snovanje kmetijskih mladinskih klubov.

(Dalje prihodnjič.)

skupščini, samo da ne pridejo na nobeno sejo. «Junaški boj» je bil torej le lenarenje na račun davkoplačevalcev!

Izjave novoizvoljenih občinskih zastopov so gotovo najslabši argument, ki ga je mogel najti g. Kremen. Da ga je vseeno našel, je tudi svoje vrste zasluga!

Tudi mi smo načelno za nedeljivo Slovenijo, čeprav vemo, da jo Štajerci odklanjajo. Nikakor pa ne zaradi tako smešnih argumentov, kakor jih navaja gostobesedni g. Kremen. Samo političen otrok more trditi, da bi dali Italijani našim Primorcem popolno avtonomijo, če bi bila v Jugoslaviji uresničena nedeljena Slovenija. Take neresnosti more govoriti pač le politični analfabet! Ozir na odrnane brate zahteva nasprotno, da je naša država kolikor mogoče močna, kar g. Kremen odklanja.

Naravnost za zjokati pa se je, če utemeljuje kdo potrebo avtonomije s tako kremenito neumnostjo, kakor je ona o analfabetih. Za Boga! V Ljubljani ni analfabetov, v kaki gorski vasi jih je vse polno — torej avtonomijo gorski vasi! Dragi g. Kremen, pustite si patentirati to neumnost!

«700 milijonov ima Slovenija več dohodkov ko stroškov», pravi g. Kremen. Ali bi ne bili g. Kremen tako dobri, da bi tudi povedali, kateri modrijan Vam je povedal te egiptovske številke. Samske bukve so sicer lepa stvar, ampak politike le ne bomo delali z njimi.

Toda g. Kremen! Pravite, da je bil ta presežek dosežen lani. Toda lani je bil Vaš dr. Korošec v vladi. Kaj pa je delal Vaš sijajni voditelj, da ni dosegel niti gorenjske kmetijske šole, ki smo jo mi letos vendarle dosegli.

Kaj pravite Vi, modrijan vseh modrijanov, k temu? Ali v Sloveniji res ni nobene druge šole, kakor samo kmetijska šola na Gorenjskem? Ali Slovenija v resnici ničesar drugega ne dobi kakor samo to šolo?

G. Kremen! Neumnost sicer boli, toda je oprostljiva. Laž je neoprostljiva, hujskarija pa je kazniva! Ali ste res tako nestrojni, da Vam neumnost ne zadostuje?

Pri «Mohamedovi bradi»! Ali ste v resnici že tako zvezani s Turki, da bomo sedaj kleli po turško! Naj bo hudič že črn in kosmat, vendar, če že kolnemo, udarimo jo rajše po domače!

Končno še eno! G. Josip Kremen, rečemo Vam, da ste grd in podel lažnik, če ne dokažete, da je bila samostojna v obilni meri deležna na mešetariji! Ni dosti, če človek nekaj klobasari in če je to tudi natisnjeno, treba je tudi svoje klobasarije dokazati. In če so te kremenite, je dokaz tem potrebnejši!

Slišali smo, g. Kremen, Vašo prvo kremenito točko in udano pričakujemo vaših nadaljnjih šest točk. Pripravljani smo na vse in prenesli bomo vsako neumnost. Zato Vi, g. Kremen, samo pišite, naš odgovor Vam ne izostane!

Neprostopljivo priznanje.

V zadnji številki smo na uvodnem mestu izporečili velike uspehe, ki jih je dosegel tovariš minister Pucelj s tem, da je dosegel zopetno znižanje carin in nove olajšave glede izvoza živine. Kako so ti uspehi važni in za kmetijsko ljudstvo naravnost življenjske važnosti, dokazuje najbolj vpitje naših nasprotnikov. Prav značilno pa je v tem oziru pisanje socialnodemokratskega glasila «Napreja», ki piše v svoji 174. številki sledeče:

«Kdo je zahteval zmanjšanje izvozne carine — seveda za živila? Samostojneži s svojim ministrom Puceljem. Vsled blaznega izvoza živil iz naše države, ki se je začelo pod ministrom g. Pucelja, se draginja živil in vsled tega tudi drugih potrebščin (Oho! Op. urednika.) kar ni mogla zmanjšati, zato vemo, da so cene v drugih državah znatno padle, pri nas pa so se celo zvišale! Sedaj, mesto da bi se izvoz omejil vsled slabše letine od lanske, pa se samostojneži Pucelj kapricira še na pospešen izvoz! Posledica vsega tega bo, da bo država oškodovana za 100 milijonov dinarjev (toliko je namreč prihranil tovariš Pucelj kmetovalcem izdatkov!) in drugič, da se bodo vse cene podražile».

Tako «Napreja». Ugotavljamo z zadoščanjem, da ves napad «Napreja» ni nič drugega kakor največje priznanje tovarišu Pucelju, ki je z

znižanjem carine preprečil najbolj katastrofalne posledice suše. To priznanje je tem bolj dragoceno, ker prihaja s strani naših načelnih nasprotnikov.

Ugotavljamo dalje tudi, da je z omenjenim člankom «Napreja» razkrinkal protikmetijsko stališče socialne demokracije, ki je s tem zopet dokazala, da je stranka tvorniških delavcev, ki pozna samo razrednodelavške interese. Ves «Ljudski glas» je s tem postavljen na laž in to je naše nadaljnje zadoščanje.

Odločno pa moramo odkloniti protiljudsko in antisocialno argumentacijo «Napreja». Suša in njena posledica — pomanjkanje krme — silita kmetovalca k prodaji živine. Če bi bil izvoz živine vsled visoke carine nemogoč, potem bi moral kmetovalec prodati živino za vsako ceno, nikakor pa ne bi ostala živina za drugo leto. Od socialnodemokratskih teorij se vendar živina ne more rediti. Zahtevati, da pride največji stan v narodu zaradi elementarne nezgode, kakor je suša, na beraško palico, je zločin nad ljudstvom, ki diskvalificira socialnodemokratsko stranko.

Čisto neresnično je tudi, da bi se zaradi uspehov, ki jih je dosegel tovariš Pucelj, morale zvišati cene drugim izdelkom, kajti cena mesa se ni dvignila, temveč je celo nekoliko padla. Draginja bi torej morala pasti, ne pa rasti!

Če pa kljub temu govori «Napreja» o potrebi zvišanja cen, potem je to le dokaz za to, kar smo mi vedno trdili, da delajo draginjo delavci in meščani, ne pa kmetovalci, ki so tisti, ki vedno zadnji pricaplajo s poviškom cen.

Napasti je hotel «Napreja» nas, pa je napisal najbolj laskavo priznanje tovarišu Pucelju. Razkrinkati je hotel nas kot provzročitelje draginje, toda razkrinkal je samega sebe kot protiljudsko stranko, ki je kriva draginje.

Zato pa, «Napreja», le še tako naprej in ljudstvo ne bo izpregledalo samo klerikalcev, ampak tudi socialne demokrate, ker resnica zmaguje!

Pokrajinske vesti.

(Tovariš minister Pucelj) bo sprejemal stranke na dan kmetijskega tabora v Št. Vidu, to je dne 14. avgusta, o 1. ure od treh popoldne. Kdor želi biti sprejet od tovariša ministra, naj se zgleda pri tovarišu Antonu Struklju na Trati pri Št. Vidu.

(Perfidna laž.) Nekdo si je na prosto izmislil in nesel v sarajevski «Narod» abotno laž, da so prejeli naši poslanci za vstop v vlado — čujte in obliknite si prste! — 50.000.000 dinarjev ali 200 milijonov kron. To laž so seveda s slastjo prinesli slovenski klerikalni listi, dasi je laž tako neumna in tako očitna, da se resen človek sploh zmedel ne bi zanj. Ker pa živimo v tako žalostnih razmerah, da nasledajo ljudje tudi najneverjetnejšim lažem, izjavljamo: Vseh teh 200 milijonov kron damo prav radi onemu, ki nam nanje posodi en tisoč kron. Izjavljamo še dalje, da vzdržujemo to kupčijo, tudi če bi bila kaka krona manj. More se z nami v tem pogledu celo «glihati». Torej lažnivec na dan, za 1000 kron in celo manj, lahko zasluži milijone! Konstatiramo le še, da je to zabito laž dvakrat prinesel tudi «Slovenec», ki se ponaša kot inteligenčno glasilo klerikalne stranke. Slava klerikalni inteligenci, ki prebavlja tako klasične bedarije in laži! Naše čestitke k dobremu želodec!

(Nasvet poklicanim oblastvom in vsem poštenim ljudem.) Sedaj, ko je vsepovsod polno nujnega dela, se najde cela kopa ljudi, ki postopajo naokrog brez vsakega dela. Človek res ne ve ali so ti postopači nevidni, ali pa smo mi že skrajno malomarni, da ne nastopimo proti tem protisocialnim postopacem. Kakor ne sme pustiti kmet, da se razpase na njivi plevi, tako mora človeštvo paziti, da zatre v svoji sredi plevel postopačev. Po vsej deželi se je razpaslo postopaštvo. Polno ga je v mestih in polno v vaseh. Zato naj občine pazijo na vsakogar, s čim se peča. Postopača naj se izžene iz občine! Toda postopačev ni treba iskati samo med raztrganimi ljudmi, prav posebno mnogo jih je v gosposkih oblekah. Med vojno so si naveržili denar in sedaj krađejo Bogu čas in pa sejo lenobo. Take postopače je treba prijeti prav posebno. Finančni minister naj jih osreči s prav temeljitim davkom, minister za socialno politiko in minister za javna dela pa naj izdelata zakon o delu, ki vpreže vse take postopače v brezplačno in obče koristno prišilno delo. Ker je postopaštvo globoka rana na narodnem telesu, zato ga zatrite z vso brezobzirnostjo!

Na Veliki planini nad Kamnikom bo v ponedeljek dne 15. avgusta velik shod,

ki bo posebne važnosti za živinorejce.

Dnevni red shoda obseza te-le točke:

- 1.) Gospodarsko predavanje o planšarstvu s posebnim ozirom na sirsarstvo.
- 2.) Zadrugištvo.
- 3.) Poročilo o politični situaciji.

Predavali bodo na shodu strokovnjaki. Situacijsko poročilo pa bo podal govornik iz Ljubljane. Shoda se udeležijo v velikem številu tudi Bohinjci.

Živinorejci iz Kamnika in njegove okolice! Ker gre za Vaše interese, zato v ponedeljek dne 15. t. m. vsi na Veliko planino!

(G. Anton Pesek) ne bo potrjen za ljubljanskega župana, se glasi službena vest iz Beograda. Naše stališče je v tem vprašanju jasno. Praviloma ima biti g. Pesek potrjen, ker je izvoljen s potrebno večino. Če pa ima vlada kake posebne vzroke, da g. Peska ne predloži v potrditev, potem pa je njena dolžnost, da svoje vzroke razglasi. Samo tako postopanje je v redu, ker tajnost je v tem primeru samo na škodo države.

(Vendar enkrat so priznali svojo barvo socialni demokrate), ko pišejo v svojem glasilu proti prostemu izvozu živine, ki je življenjskega pomena za vse podeželje. Vi kmetje, ki ste naselili socialnim demokratom, pa vprašajte «Ljudski glas», kako pojasnjuje oni to protikmetijsko stališče «Napreja».

(Kako so za ljudstvo.) Klerikalni poslanci so glasovali proti državnemu posojilu, s katerim se nameravata graditi med drugim tudi že davno potrebni železniški zvezi Brežice-Novomesto in Ptuj-Prekurje. Ker so klerikalci proti posojilu, zato so tudi proti omenjenima železniškima zvezama. Zaponite si, Prekmurci, kako skrbje klerikalni poslanci za koristi ljudstva!

(Farbarija, da se kar kadi.) Zadrugi «Domoljub», ki se sploh odlikuje po brihtnosti, izporeča gorostasno neumnost, da je dala «Jadranska banka» za brezversko časopisje 32 milijonov kron. Lojzek, ta pa pozna kapitaliste! In na podlagi take očitne zabobitosti gradi «Domoljub» svoj «Kazipot katoliškim Slovanom». No, lepe neumnosti bodo še zvedeli brunnji «Domoljubovi» bralci! Zelim jim prav izdaten dober tek.

(Da prištevajo «Domoljub») med brezverske liste tudi «Kmetijski list», se ne čudimo. Kako bi pa drugače lagal o nas in kako bi bil «Lažljub», če bi se izneveril laži!

Zaradi pomanjkanja prostora) smo morali odložiti za to številko vse polgo dopisov in člankov. Ker bo prihodnja številka obsegala šest strani, zato bo prišlo vse zaostalo prihodnjic na vrsto. Vse sotrudnike prosimo, da to uvažujejo. — Uredništvo.

(Kako dolgo morajo služiti vojak.) V zmislu obstoječega vojaškega zakona morajo služiti konjeniki in topničarji dve leti aktivno v kadru. Po 14 mesecev služijo oni dijaki, ki tekono enega leta niso napravili izpita za rezervne častnike, ter oni pešaki, ki znajo dobro pisati in so tudi dobri strelici. Po 12 mesecev služijo dijaki z maturo in najstarejši sin rodbine, ako ima rodbina tri sinove. Prvorojenec služi le eno leto, če ni v rodbini sina, ki bi bil star nad 17 let. Kot prvorojenec je smatrati najstarejšega živečega sina v

Okrajni odbor SKS. v Šent Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo dne 14. avgusta ob treh popoldne pri tovarišu Štefku na Poljanah pri Št. Vidu

kmetijski tabor

s tem-le dnevnim redom:

- 1.) Poročila ministra Pucelja in poslancev SKS.
- 2.) Velika kmetijska veselica z bogatim sporedom.

* * *

Tovariši kmetje in obrtniki in vsi prijatelji našega gibanja, možje in fantje, žene in dekleta, pridite vsi na tabor, da oživimo in podkrepimo svojo stanovsko zavest! Vsi v boj za Staro pravdo!

Okrajni odbor „Samostojne kmetijske stranke“ v Št. Vidu nad Ljubljano.

rodbini. Samo eno leto služijo tudi oni, katerim so pomrli vsi najbližji sorodniki, če so podedovali posestvo ali obrt ter plačajo do 80 kron direktnega davka na leto.

(Obvezni poluletni tečaj na državni podkovski šoli) v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t. l. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani do dne 10. septembra t. l. prejšnjo ter ji priložiti: 1.) rojstni in krstni list, 2.) domovinski list, 3.) zadnje šolsko izpričevalo, 4.) učno izpričevalo, 5.) ubožni list in 6.) navrstveno izpričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu; skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje kralne živine in mesa.

(Iz starološke občine.) Ne straši nas jeza naših klerikalcev, ki se besni zaganjajo v samostojne kmete in zmerjajo v «Domoljubu» na res šolarski način vse, kar jim je na poti. Česar so se naučili, to pač znajo. Sovraštvo in zavist sta njih najlepši čednosti. Ne zavidamo jim njih zmožnosti v računstvu. Vsem bo gotovo še v spominu, kako so do vinarja natančno izračunali vojno posojilo. Na sličen način hočejo avtonomijo in tudi ceste urediti in izračunati. Naš dopis v «Kmetijskem listu» so večkrat prebrali, pa ga nočejo razumeti. Čudno se nam le zdi, da se klerikalci v računih vedno pomotijo. Kdor ni slep, je videl, da niso bile naše trditve lažnive. Nočemo olgovarjati na tako sirov način kot delajo to klerikalci. Človek bi pričakoval od takih ljudi nekoliko več samostojenja, saj vendar vemo, odkod veter pih. Tisti, ki je resolucijo za avtonomijo podtaknil, jo mora tudi zagovarjati. Naše mnenje je, naj se briga županstvo za občinsko gospodarstvo in ne za politiko. To naj urede poslanci v parlamentu, ker smo jih zato tudi izvolili. Ker pa so klerikalci slepili ljudstvo, da bodo klerikalni odbori in župani ovrgli sklepe ustavotvorne skupščine, bi sedaj radi imeli avtonomijo. Zahtevajo naj še posebno občinsko avtonomijo z lastno zakonodajo, potem jim bo omogočeno pobesti vse samostojne, kar bi klerikalci z veseljem storili. Tako pojmujejo svoje geslo: Vse za vero!

(Izpod Triglava.) Bled in okolica bosta v kratkem po zaslugi bivšega poverjenika Jakoba Jana brez vode, čeprav imamo vodovod. Spomladi so bili namreč izročni nedostaki vodovoda Janu v popravilo, toda še danes ni niti za las ničesar popravljenega. V prav tako slabem stanju so ceste. Dasi je podedoval Jan cestno načelnštvo, so mu ceste vendarle deveta brigada. Glavno je, da ima on «komando». Toda ne samo sedaj je žalostna slava g. Jana, še veliko žalostnejša je bila njegova vloga med vojno. Da je bil Jan zvest pristaš dr. Šusteršiča in dr. Evgena Lampeta, kaže gorijski občinski zapisnik iz leta 1915. Tedaj je prišel iz Ljubljane ukaz, da je treba voliti dr. Šusteršiča za častnega občana in da se je treba izreči proti dr. Trumbiču. Jan je seveda hotel, da bi se ukaz takoj do pičice izpolnil. Toda našli so se ljudje, ki so nastopili proti temu, čeprav jim je Jan grozil, da pridejo v «črne bukelce», in čeprav je pustil njih mnenje zabeležiti v sejni zapisnik. Toda Janovi ljubezni do Avstrije se ni čuditi, saj je bil od nekdaj hud smrtni sovražnik Srbov. Enkrat je pisal nekemu občinskemu svetovalecu pismo, ki ga je končal s temi-le ogabnimi besedami: «Živela Avstrija, pogin Srbiji!» — V zadnjem času se Jan zopet silno trudi, da bi spravi kvišku klerikalno barko. Dista mu pač mehak stolček in avtomobil na stroške davkoplačevalcev. Toda ne boš — Jaka...!

(Gorje.) «Domoljub» je priobčil dne 13. julija iz Gorij dopis, v katerem se hvali, kako je zmagała SLS. pri naši občinski volitvi. Res je, da je zmagała SLS. in to po strašni agitaciji s strani bivšega poverjenika za kmetijstvo Jakoba Jana in gorjanske duhovščine. S svojimi predobro znanimi gesli so agitirali in govorili, da bo izginil ves denar v Beograd, če ne bo zmagała SLS. Tako je govoril v nedeljo po jutranji maši svojim kimevcem Jakob Jan, ker je vedel, da ni navzoč noben nasprotnik. Dejal je tudi, da mora biti župan iz njihove srede, ker ima njih stranka večino, in da je čisto vseeno, ali je župan «zmožen» ali ne. «Ne gre za zmožnost», je dejal Jakob Jan, «ampak za stranko!» Tako stališče pa mi samostojni kmetje odklanjamo, ker imamo vedno pred očmi le kmetijske koristi. Ne delajo pa tako klerikalci in tudi bivši poverjenik Jakob Jan ne. Ljudstvo je ščitil on pred davki na ta način, da se je z avtomobilom vozil iz Ljubljane v Podhom in da je prevažal svoje somišljenike iz Podhoma na Brezje. Res dober zaščitnik kmetov in obrtnika! V istem dopisu poroča tudi «Domoljub», kako je Jan gnotno podpiral razna društva. Katera? Ne poznamo človeka, ki bi mogel to lekolikaj potrditi. K večjemu bi mogel o tem kaj povedati tajnik gasilnega

društva v Gorjah, ki je podelilo Janu diplomu. Živinorejska zadruga pač nima vzroka, da bi se mogla pohvaliti tudi le z najmanjšo podporo g. Jakoba Jana. Koliko je resnice na tem, da preže samostojneži na vsako žaljivo besedo, samo da morejo koga tožiti, kakor obrekuje «Slovenec», se pa vidi iz tega, da je nasprotno Jan tožil celo ženske in vsakega njemu neljubega nasprotnika. Domača razprava pri županstvu je bila zanj prenikotna in od njega izbaja krilati stavek, da je dandanes moderno, če se odstopi vsaka tožba odvnetiku. — Klerikalci ljubijo kmeta in obrtnika pač le tedaj, kadar se jim klanjata, drugače pa le z bičem po njiju!

(«Matični dan» na Bledu.) V nedeljo dne 14. avgusta priredi podružnica «Jugoslovenske Matice» na Bledu «Matični dan». Prodajale se bodo cvetke ter priredita se javna tombola in koncert. Dobitki za to tombolo so velike vrednosti, kakor n. pr. ti-le: tele, prasiček, zaboj finega vina itd. Za zabavo bo najbolje preskrbljeno. Zato, rodoljubni Slovenci, v nedeljo na Bled, na «Matični dan»!

(Iz Stopič.) Kakor po navadi se tudi v zadnji številki ni mogla revolverska «Sedanost» vzdržati, da ne bi pričela z osebnimi napadi. To pot se je spravila na mene; naščuvati hoče ljudi, da ne bi zahajali v mojo gostilno. Ali ni to podlost, ki jo je zmožen storiti samo človek, ki se po krivici prištevja h krščanski stranki, ker le tak more za grešiti enake stvari! Ako pa niste bili preveč pijani in prevzeti svete jeze, ste lahko videli, da so kakor jaz tudi Vaši najboljši pristaji odobravalji govor tovariša poslanca Majcena. Kje ste pa «gospod» dopisun takrat tičali, ko je govoril tovariš poslanec, da se niste oglasili za besedo ter povedali poslušalcem, kaj je govoril tovariš poslanec Majcen, kar ne bi bilo v korist kmeta? Toda Vi se niste oglasili, ker Vam je poslančev govor preveč sapa zaprl! Šele drugi dan ste najbrže prišli toliko k sebi, da ste napisali tist umazani ščuvalni članek v «Sedanosti». Vam je korist ali škoda kmetova čisto postranska stvar; Vam gre le za nekaj drugega, kar ve vsakdo, ki je bral v «Sedanosti» dopis iz Stopič. — Mihael Žagar (ml.) s. r.

(Naši shodi na Štajerskem in klerikalci.) Ko so bili naši poslanci vsled nujnih poslov zadržani v Beogradu, so naši klerikalci v «Straži» in «Slovenskem gospodarju» pridno hujskali proti njim in jih proglasili za izdajalce naroda. Vse hujskanje je imelo samo ta namen, da bi osovržili naše poslance pri ljudstvu tako, da ne bi mogli nastopiti na shodih. S pektensko zlobo so ti hujskači iz mariborske Cirilove tiskarne računali, da se jim posreči nizkoten namen, toda dosegli so ravno nasprotno. Ker so mislili, da je njih časopisje zlože že dosti gnojnice na naše poslance, zato so začeli agitirati, naj njihovi ljudje pridejo na shode naših poslancev, da bi jim tako razbili shode. Toda človek obrača, Bog pa obrne, pravi pregovor. Zapeljani ljudje so prišli res na shode, toda namesto da bi prekinjali, so pričeli blagoslovljati delo naših neustrašnih poslancev, ko so začeli iz njih ust resnico. Tedaj so izpremenili klerikalni listi svojo taktiko in dandanes pisarijo, naj ljudje ne hodijo na shode naših poslancev. Toda tako — ali tako! «Hudobija brani, da se ne ohrani», pravi drug pregovor in zato so vse klerikalne namere zaman. Mi pa imamo čisto vest in se ne bojimo ljudske sodbe!

(Shodi poslancev Drogenika.) Tovariš poslanec Drogenik priredi v nedeljo in v ponedeljek, to je dne 14. in dne 15. avgusta, shode na Mutji, v Vuzenici, Ribnici in na Breznem. Pristaši in somišljeniki, udeležite se napovedanih shodov v kar najobilnejšem številu!

(Poročilo o javnem shodu SKS. v Ljutomeru) z dne 17. julija t. l., objavljeno v št. 30 «Kmetijskega lista» (stran 2), se naj popravi takole: «Tovariš višji živinovodnik Škof je opozorjal nato vse kmete, naj po možnosti sedaj ne koljejo živine, ker se bodo v doglednem času gotovo zglašili iz inozemstva kupei in ker bi postalo prihodnje leto pomanjkanje živine».

(Sv. Juri ob Taboru.) G. Maks Čulka nam je poslal z ozirom na naš dopis z dne 14. julija iz Št. Jurja ob Taboru popravek, ki ga priobčujemo, dasi ne odgovarja povsem zahtevam zakona. — Popravek se glasi: «Nikakor ni res, da bi bil jaz izkloščil aprovičacijo v svoj namen s tem, da sem vžigal odjemalcem sladkor, moko in slabo mlo. Nadalje tudi ni res, da bi bil kateregakoli med vojsko odiral.» Tako popravek, ki ne pove najbolj bistvenega, namreč tega, kar je res. Zato prepuščamo svojim dopisnikom izpolnitev popravka tako, da bo odgovarjal vsem zahtevam zakona. Priporočamo pa, da odklanjamo vsako neresnično poročilo. Pišite resnico, ker zanjo je naš boj!

(Sv. Juri ob Taboru.) Gasilno društvo v Ojstriki vasi priredi v nedeljo dne 14. t. m. ob treh popoldne na vrtu g. Čulka veliko vrtno veselico z bogatim

sporedom. Izmed posameznih točk naj omenimo veselico »Zupanovo Mico«, »srečolov, cirkus itd. Pri veselici bo svrala grška godba in pel do mači pevski zbor. Čisti dobriček veselice je namenjen za nabavo gasilskih potrebščin. Vsa bratska društva in vse prijatelje poštno domače zabave s tem iskreno vabimo na veselico.

(Sv. Juri ob Ščavnici.) Shod, ki ga je priredila pri nas naša »Samostojna kmetijska stranka« dne 17. julija, se je izborni obnesel. Uta pri Repenškju je bila natlačeno polna zavednih poslušalcev, ki so z zanimanjem sledili govoru našega narodnega poslanca G. Mrmolje. Poslančeva izvajanja so bila tako dobra in natančna, da smo želimo, da nas SKS. s takimi shodi še večkrat osreči. In resolucije, ki smo jih sprejeli ob koncu zborovanja, so govorile v vsakem oziru le za dobrobit nas kmetov, za procvit našega kraja, za lepšo bodočnost naših otrok. Dokler nam ni odprta »železna cesta« v svet, tako dolgo smo brez prave veljave in se ubijamo zastonj z lepo kupčijo. Prav iz srca smo hvaležni našim poslanecem, da se potegujejo za nas in za naše kraje. — Gospodje klerikalci, v resnici le g. kaplan, so se sicer obregnili ob naš shod v »Lazi-Straži« (pod naslovom: »Sv. Urban pri Ptuj«), hoteli grditi g. Mrmoljo in druge z neraznimi, otročiji dvomi. Gospodič, Vi ste pač dosti premladi, da bi zabavljali čez našo stranko in njene poslance. Pokažite nam sadove svojih Roškarjev in drugih! Lahko je vleči lepe poslanske plače, potem pa sedeti doma in slepariti ljudi, da jim hočete z obstrukcijo le dobro. Kdo je še kdaj kaj dosegel z brezdijem ali lenobo? Ne za avtonomijo, ne za nedeljeno Slovenijo, temveč Vam je le za nadvlado klerikalizma. Toda tisti časi so minuli, za vedno... Za marsikatero naše klerikalce, pred vsem za »Orle«, bo dobro, če jim razložite, g. župnik, zakon o »redu in radu« (o redu in delu), ker bo sicer kmalu ves Vaš odsek »nastavljen« pri mariborskem okrožnem sodišču. Mi Vam želimo le dobro. Vi pa nam le slabo (kar ni po naukih sv. vere). Povemo Vam pa še to-le: Ne pustimo si blatiti naše države, ne naše stranke in ne naših poslancev in skrbeli bomo za to, da bo prenehalo to Vaše »delo«, ki razdira tisto, kar je zidal nekoč tudi Vaš dr. Krek. Zabavljati je lahko, toda delati težko. In zato nočete delati za procvit naše lepše domovine ne Vi in ne Vaši poslanci. Mi pa, ki smo poslušali tovariša Mrmoljo, se oklenemo še trdneje naše SKS. in gremo navdušeno zanj na delo! — Samostojni kmet.

(Sv. Juri ob Ščavnici.) Na sijajno uspelem shodu SKS, ki je bil tu dne 17. julija, je z velikim uspehom govoril poslanec Mrmolja. Na shodu so bile na predlog tovarišev Simonica, Nemca in Jurkoviča soglasno sprejete resolucije o gospodarskih potrebah kraja. Med drugim se je zahtevalo tudi, naj se osvobodijo živinorej tujih mešetarjev, katerih posel naj prevzamejo kmetijske zadruge. Končno pa se je tudi naglasila potreba gospodarske osamosvojitve kmeta, ki mu je pribori edinost »Samostojna kmetijska stranka«.

Politične vesti.

(Zakonodajna skupščina) je sklenila dva važna zakona. Prvega izmed obeh, zakon o zaščiti države, smo že obravnavali v zadnji številki, drug zakon dovoljuje vladi najeti v tujini posojilo v znesku 500 milijonov zlatih frankov.

(Državno posojilo.) Naše stališče glede državnega posojila je jasno. Vojna je prizadejala vsemu narodnemu gospodarstvu tako občutne rane, da je čisto izključeno, da bi mogla ena generacija pokriti vse ogromne izdatke za popravilo po vojni prizadete škode. Davčni vijak je do skrajnosti napet in zato je potrebno, da najde država dohodke, ne da bi na novo obremenila ljudstva. Ker bodo dobrot svobode v prvi vrsti deležni zanamci, zato naj tudi leti nosijo del bremen. Poleg tega pa je treba zgraditi vsled novih razmer vsepolno novih železnic in raznih podjetij, ki jih bodo uživali zopet v največji meri naši potomci. Zato je čisto v redu, če najame v to svrho država posojilo, čigar vrnitev bo razdeljena na več generacij in ne bo obremenila samo sedanje generacije, ki je že itak po vojni težko prizadeta. To je naše stališče. Prav čudno pa je stališče opozicijskih strank, med katerimi zavzemajo zopet naši klerikalci najbolj »junaško« mesto. Glasovali so kajpada proti državnemu posojilu in s tem dokazali naše trditve, da jim ni za koristi ljudstva, marveč samo za njih strankarsko korist. Ker bi se namreč z beganjem in ščuvanjem ljudstva radi vzdržali na površju, zato bodo

sedaj kričali: Olejte samostojne, kako so državo obremenili z velikim dolgom! Tako bodo kričali, dasi je resnica baš nasprotno, ker posojilo razbremeni ljudstvo in porazdeli največja bremena na poznejše rodove. — Sicer pa posojilo samo na sebi ni nobena zapravljalnost; ta more nastati šele, če se izposojeni denar zapravlja. Zato pa je dolžnost pravih poslancev, da kontrolirajo državno gospodarstvo. Da se te naloge zavedajo naši samostojni poslanci, je zgovoren dokaz njih dosedanje delo, ki je vseskozi posvečeno samo ljudskemu koristim. Te naloge pa se tudi zaveda »Samostojna kmetijska stranka«, ki se je ustanovila ravno iz žive potrebe po samopomoči kmetijskega ljudstva.

(Iz govora poslanca Drogenika.) »Slovenec« in za njim seveda vsi klerikalni listi so prinesli odlomek iz zadnjega govora poslanca Drogenika, ki so ga na najnesramnejši način kratkoma potvorili, samo da so mogli spraviti na dan svoja nizkotna obrekovanja. Zategadelj pri nasamo po stenografskem zapisniku bistvene točke Drogenikovega govora, da sprevidi vsa javnost, kako podlo in sramotno potvarjajo klerikalni listi resnico. Potem, ko je tovariš Drogenik javno obrazložil komunistično namero, da dosežejo s krvavo revolucijo svoje cilje, je dejal dobesedno: »Zato prosim gospode poslance, da sprejmejo člen 19. tako kakor je predložen, ker se je ta skupina (komunistična) zadostno in jasno pokazala ne samo po svojem programu, ne samo po svojem vplivu na mladino, po svojih anarhističnih besedah in razdiralnem pisanju po listih in ne samo s tem, da sprejema za svoje člane naše največje neprijatelje, kakor Nemce, Madžare, Bolgare in Arnavte, temveč tudi po svojem delu, da je anarhistična. Mi nismo proti ideji, ali smo proti strahovladni in anarhiji, ki sta se pokazali v komunistični stranki«. In dalje je dejal poslanec Drogenik: »Našo državo in nas same je treba obvarovati pred temi ljudmi in zato jih ni treba dalje trpeti med nami!« (Če se pomisli, da so hoteli izvršiti komunisti atentat v skupščini sami, potem mora pač uvideti vsakdo, da so bile Drogenikove besede mile. Op. ured.) — Tako je resnica! Stavimo 1:100, da »Slovenec« ne bo popravil svoje laži.

(V zakonodajni odbor) je prišel namesto dr. Vošnjaka tovariš Drogenik, ki je bil izvoljen v odsek za kmetijstvo, gozde, agrarno reformo in železnice ter v odsek za notranje zadeve in prosveto.

(Tako so delali ustavo) vzklika »Slovenec« in imenuje skupščino norišnico. Ampak, predragi »Slovenec«, v tej norišnici je bilo tudi 14 klerikalnih poslancev. Zakaj pa ti niso prinesli nekaj pameti s seboj? Zakaj pa je »Jugoslovanski klub« izdelal najslabši in najbolj površni ustavni načrt? Pred svojim pragom... pravi znan pregovor.

(Hvala Bogu, tudi klerikalni poslanci) so pricapljali. »Slovenec« z dne 4. avgusta poroča, da je »Jugoslovanski klub« posredoval pri ministru za trgovino, da bi se dovolil izvoz živine brez carine in prepovedal izvoz krme. Gospodje klerikalni poslanci, tako potocižvonenje je presneto slab klej, na katerega se ne upamejo volilci. Za drugič pa si zapomnite, da je treba za take stvari intervenirati pri finančnem ministru in ne pri ministru za trgovino. Torej prepozno in na napačen naslov! Poslanci, da se jih Bog usmili!

(Komunistični poslanci) je bilo do sedaj aretiranih in izročenih sodišču devet, med njimi tudi Slovenec Koren, ki se je udeležil zborovanja III. internacionale v Moskvi.

(Premoženje komunističnih organizacij) dobe socialni demokratje, ki pa bodo vseeno še v naprej pretakali krokodilske solze, ker je vlada zatrla komunistično stranko. Delavski stranki pač ne pristaja taka dvočelnost!

(Naše razmerje do Madžarske.) Ker je ratificirana trianonska pogodba, ki vsebuje mirovno pogodbo med nami in Madžarsko, mora naša država izprazniti oni del Baranje, ki pripada po pogodbi Madžarom. Ker pa Madžarska še ni izpolnila vseh obveznosti, katere je po mirovni pogodbi sprejela, zahteva naša vlada, da Madžarska najprej izvede vse točke mirovne pogodbe. Pred vsem pa zahteva naša vlada, da ima Madžarska pod orožjem samo toliko voj-

ske, kolikor ji je dovoljuje trianonska pogodba. Ker pa je preiskava zaradi atentata na regenta dokazala, da je imel sam Horti, upravitelj Madžarske, zvezo z našimi komunisti, zahteva naša vlada, da Horti odstopi in da pride na njegovo mesto v resnici demokratična vlada. Če Madžarska ne bi izpolnila navedenih pogojev, bi mi ne izpraznili Baranje.

(Poraz turške vojske.) Nobenega dvoma ni, da so Turki doživeli v Mali Aziji velikanski poraz. Grki napredujejo na vsej črti in poročila govorijo že o grškem pohodu na Carigrad, kamor hočejo Grki prestaviti svojo prestolico. Turki so vseeno odločeni, boriti se naprej.

(Silen potres) je bil v Italiji. V Bariju se je podrl glavni poštni urad. Mnogo ljudi je ubitih, vse polno ranjenih.

(Zaradi lakote v Rusiji) pripravljajo evropske države velikopotezno akcijo v pomoč ruskomu narodu. Težave dela le dejstvo, ker bi boljševiki sicer silno radi imeli evropsko pomoč, toda ne v odrešitev ruskega naroda, temveč da bi se vzdržali še naprej pri vladi. Tega pa seveda evropske države nikakor niso voljne storiti.

(V Rusiji) se vsled izbruha lakote drže boljševiki le še z največjim nasiljem. Vendar pa čutijo tudi oni, da se bliža njih slava zaslužnemu koncu. Ljenu hoče zato na Angleško, ostali pa hite na Švedsko in drugam. Kakor pri naših, tako velja tudi pri ruskih komunistih rek, da podgane zapuščajo ladjo.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Kako bi se dvignila vrednost našega denarja.) V Beogradu se je vršilo posvetovanje gospodarskih krogov glede potrebnih korakov, ki bi zvišali vrednost našega denarja. Razni govorniki so priporočali te-le ukrepe: 1.) Dolgoročno posojilo v tujini; 2.) polno svobodo v izvozni trgovini; 3.) pametno razdelitev davkov na vse sloje, ki ne bi dopuščala nobenih izjem; in 4.) ustavitev nadaljnega tiskanja bankovcev.

(Vrednost denarja.) Amerikanski dolar velja od 166 do 167 naših kron; italijanska lira 7-25 naše krone; angleški funt okoli 590 naših kron; francoski frank okoli 13 kron; nemška marka od 2-10 do 2-15 naše krone; avstrijska krona okoli 16 vinarjev; madžarska krona okoli 45 vinarjev. Naša valuta se je torej neznatno izboljšala.

(Predpisi za državne dobave.) Po »Trgovskem listu« posnemamo: Vsaka pogodba, ki nudi državi dohodke ali ji provzroča izdatke, se mora zaključiti potem javne dražbe. Te dražbe naj bodo ali ofertalne ali pa ustne. Način licitacije določa pristojni minister, odnosno avtonomna uprava. Aktivni državni uradniki in narodni poslanci ne smejo biti niti posredni niti neposredni ponudjalci dobave, odnosno oddaje, del, niti ne smejo biti v katerikoli oziru udeleženi pri oddaji ali dobavi. Z državo sklenjene pogodbe se ne morejo pozneje na njeno škodo prekiniti ali izpremeniti. Ministri ne smejo sklepiti pogodb na daljšo dobo kot za leto dni. V nasprotnem primeru je minister gnotno odgovoren za škodo, ki bi eventualno nastala za državo. Izjemo tvorijo le pogodbe, ki jih odobri narodna skupščina. Praviloma se morajo dobavljati vse potrebščine v tuzemstvu od domačih proizvajalcev. Izjema je dovoljena samo, če v tuzemstvu ni potrebnega blaga ali če so domače tvrdke neprimerno dražje kakor pa so cene za dotično blago na domačem ali inozemskem trgu. Prav tako imajo domača podjetja prednost pri oddaji vseh državnih del, ki jih morajo izvršiti z domačim materialom in z domačimi delavci. Posebna oblastva nadzirajo izvršitev teh določb. Brez javne dražbe se morejo sklepiti pogodbe: 1.) Za nabave, ki ne presežajo vsote 100.000 dinarjev; 2.) vse nabave, ki morajo biti tajne ali ki so majhne; 3.) za nabave predmetov, katerih izdelovanje je izključni patent ali uvozno pravo posameznika; 4.) za predmete, ki jih je mogoče nabaviti samo pri eni osebi; 5.) za nabavo del domače industrije; 6.) za nabavo del za oboroževanje in tehničnih predmetov, za katere je treba posebne preizkušnosti.

(Zorenje naših trt.) Dne 1. avgusta t. l. se je ugotovilo, da ima en grozd

male grševine na Portalis 1902 v Mariboru 111 jagod in da tehta 44 gramov. Ena jagoda tehta povprečno 0-36 grama. Jagode vsebujejo 3-27 utežnih odstotkov svobodnih kislin, izračunjenih kot vinska kislina. V 100tu soka je 4-29 grama svobodnih kislin, izračunjenih kot vinska kislina. Zavod bo dne 1. in dne 15. septembra zopet preiskal grozdje iste trte in bo o sestavi poročal v časopisu, da si bodo interesi pravočasno lahko predložili, v kakem stanju se nahaja sedaj zorenje naših trt. — Inž. Mohorčič.

(Udom »Hmeljarskega društva za Slovenijo«.) Društveno vodstvo je izposlovalo tudi letos za hmeljske obiralece svojih udov polovično vozno na progh: Maribor (glavni kolodvor) Zagorje, Maribor (glavni kolodvor) Vuhred-Marenberg in Zidani most-Brežice, če se izkažejo z legitimacijami »Hmeljarskega društva«, katere veljajo od dne 1. avgusta do dne 30. septembra t. l. Vsaka legitimacija velja za poljubno število obiralecev ene skupine in tudi za vožnjo nazaj. Legitimacije morajo biti opremljene tudi s pečatom in podpisom župana tiste občine, v kateri stanuje obiralec. Legitimacije razpošilja svojim udom društveno vodstvo v Zaleu.

(Vinsko tržišče v Vršču.) Stagnacija traja dalje. Povprašuje se samo po najboljših vinih letnika 1920., za katera plačujejo trgovci okoli 11 kron. Kupeci so večinoma iz Hrvaške, Slavonije in Srbije. Crno vino se je plačevalo liter po 12, 14 in 16 kron.

(S tržišča v Novem Sadu.) Suho vreme je pripomoglo, da sta žetev in mlajva že končani. More se računati na srednjedobro žetev. Cene novi pšenici so začele padati. 100 kg pšenice stane v gorenji Bački 880 do 900, v Banatu pa 850 do 870 kron. V južni Bački so cene višje, ker je pšenica slabobrodila. Cene koruzi se dvigajo stalno, ker so zaloge koruze majhne, povpraševanje po koruzi pa veliko. Koruzni nasadi so vsled suše v rasti zaostali. V Novem Sadu so cene: pšenici od 920 do 950, rži od 720 do 750, ječmen od 600 do 620, koruzi od 540 do 550 kron. Moka št. 0 velja kg od K 14-20 do 15-30.

(Ljubljanski živinski sejem) z dne 3. t. m. je bil srednje obiskan. Prignalo se je nanj okoli 300 konj in okoli 230 glav goveje živine. Vsled pomanjkanja krme so padle cene tako konjem kakor goveji živini. Cene srednjedobrih konj so se znižale od 10.000 na 7.000 kron. Prvorstni voli so se prodajali po 20 do 21 kron, slabiji voli in junci pa po 14 do 19 kron za kilogram žive teže. Kupčija je bila srednja.

(Cene madžarski moki so se zopet dvignile.) Pšenica se plačuje po 1430, rž pa po 1150 madžarskih kron za 100 kilogramov.

(Hmelj.) Zatec, dne 30. julija 1921. (Uradno poročilo »Zveze hmeljarskih društev«.) Po natančnem pregledu hmeljskih nasadov moremo torej poročati: Vobče se stanje hmelja ni poslabšalo, vendar se nahaja v razvoju kobul velika razlika. Medtem, ko se najdejo v Goldbachalu že precej velike kobule, je v drugih okoliših stanje cvetja tako kakor pred 14 dnevi. Drugoletni hmelj in zaostali nasadi bodo brez pridelka. V suhih legah se je pojavil solnčni palež v taki meri, da so listi čez polovico drogov porumeneli in da odpadajo. Solnčni palež pa se ne sme zamenjati z bakrenim paležem. Uši so povsod izginile. Dne 27. julija smo imeli nevihto z dežjem in vendar nezadostni množini; pač pa je nevihta mnogo živčnih nasadov prevrgla in veliko škodo naredila. Imamo tropično vročino. Letina je odvisna od vremena; zadostna množina dežja bi znala letino izboljšati, vročina pa jo zmanjšati. Dne 29. in 30. julija smo imeli zopet nevihto, toda malo mokrote in zopetno škodo pri živčnih nasadih. Cena hmelju od 3200 do 3350 č. K za 50 kg. Končno razpoloženje zelo čvrsto, cene rastejo. — Zatec, dne 8. avgusta 1921. Živahno povpraševanje. Hmelj letnika 1920. se plačuje po 4000 do 4200 č. K. za 50 kg, pridelek starejših letnikov pa po 1900 do 2000 č. K. Cene rastejo.

(Izvoz živine preko carinske postaje Spodnji Dravograd.) Dokler ne bode vpostavljena železniška zveza med Spodnjim Dravogradom in naslednjo postajo južne železnice na avstrijskem ozemlju, je dovoljen izvoz živine na ta način, da se živina goni, živalski izdelki pa, vozijo, kolikor je njih izvoz dovoljen. Izvoz pa se more vršiti pod zadostno finančno stražo, vsled česar mora vsak izvoznik prijaviti carinarnici v Spodnjem Dravogradu za izvoz namenjeno živino, oziroma živalske izdelke.

(Prevoz kvasa.) Železniško ministstvo je odredilo, da se uvrsti kvas med brzovozno blago z znižanimi pristojbinami.

(Izvoz konj) se ne vrši preko Subotice, ker še ni vpstavljen trgovski promet z Madžarsko. Zaradi tega se je razdelil kontigent za izvoz dovoljenih konj tako-le: preko Maribora 1500 konj, preko Rakea 1000 in preko Dževžljaja 500 konj.

(Madžarska vlada) je dovolila svobodni izvoz enega milijona stotov moke. Povpraševanje po moki je iz Češke in Avstrije veliko. Cena moki št. 0 je narasla na 2800 madžarskih kron za 100 kg.

(Cene moki in kruhu v Budimpešti.) Po odredbi budimpeštanskega magistrata so določene izza dne 1. avgusta nastopne cene moki in kruhu: fina bala moka 21 m. K (okoli 9 naših kron), pšenična in koruzna mešana moka 6 m. K, kruh 6 m. K.

(Cene tobaku) bodo v Avstriji v jeseni zopet znatno zvišali.

(Cena češkega sladkorja) je padla v Trstu od 250 na 235 lir.

(Madžarska) bo plačala zaveznikom 35 milijonov zlatih frankov vojne odškodnine. Jugoslaviji, Italiji, Rumuniji in Češkoslovaški bo oddala polovico svoje živine. Poleg tega odda tekom 20 let Jugoslaviji in Italiji polovico iz pečjskih rudnikov pridelanega premoga.

(Enolirske in dvolirske bankovce) namerava zamenjati laški finančni minister s kovanimi drobižem.

(V Bolgarski) je občutna gospodarska kriza vsled katastrofalnega padanja bolgarske valute, ki bo trajala najbrže še naprej.

(Žetev na Madžarskem) cenijo na 11-5 milijonov meterskih stotov pšenice, 4-9 milijonov m. st. rži, 4-4 milijonov m. st. ječmena in 2-7 milijonov m. st. ovsu.

(Bogata Nemčija.) Po poročilu belgijskega finančnega ministra je plačala Nemčija dne 1. maja za sirovine in živež 3.832.000.000 zlatih mark. Poleg tega je plačala zaveznikom dne 1. maja eno milijardo zlatih mark v gotovini. Končno je plačala Nemčija še v bankovcih 470 milijonov zlatih mark poleg vseh dobav za lastno vojsko.

(Kaj velja Nemčijo dnevno tuja vojska.) Za tuje vojake, ki se nahajajo na nemškem ozemlju, plačuje Nemčija dnevno to-le: za vsakega ameriškega vojaka 13 šilingov 4 peni (preko 300 naših kron), za vsakega francoskega vojaka 15 frankov in 19 santimov (okoli 200 naših kron) in za vsakega belgijskega vojaka 18 frankov in 9 santimov (okoli 300 naših kron).

(Nemška zunanja trgovina.) Leta 1920. je uvozila Nemčija 188.366.261 stotov, izvozila pa 198.096.079 stotov različnega blaga. Vrednost izvoza znaša skoraj 70 milijard mark, vrednost uvoza pa še ni izračunjena. Največ se je izvozilo kovin in kovinskih izdelkov, potem kemikalij in barv.

(Angleška industrijska podjetja) so naredila v letu 1920./21. za 11.659.961 funtov šterlingov (funt šterling je okoli 620 naših kron) več čistega dobička, kakor pa leta 1919./1920.

(Razstava poljedelskih strojev) bo v dneh 10. do 12. decembra v Banah pri Bukarešti. Razstavo priredi rumunsko ministristvo.

(Lakota na Ruskem.) Da je dandanes v Rusiji, svetovni žitnici, lakota, je le deloma vzrok suša. Glavni krivci lakote so boljševiki, katerim se ne more odrekati zmožnosti, da so namreč v najkrajšem času uničili vse, kar je tvorilo blagostanje carske Rusije. Boljševiški komisariji so pobrali kmetom pridelke in jim jih niso pustili niti toliko, da bi mogli posejati svoje njive. Skrbeli so le za to, da so nahranili postopaje v rdeči armadi, ki je brezmišlno potrošila vse, kar ji je prišlo pod roko. Trgovina z žitom je bila prepovedana in kmet je moral oddajati svoje pridelke za slepo ceno in poleg tega še za ničevreden sovjetski denar. Nič čudnega tedaj ni, če so zaradi tega posejali kmetje le toliko zemljišča, kolikor ga je bilo potrebno za lastno prehrano. V saratovski guberniji, ki je bila nekdanj ena najbogatejših gubernij Rusije, so divjali komunisti tako strahovito, da so uničili vse velikanske črede ovac in niso pustili niti ene ovce za zarod. Ker takega brezumnega gospodarstva ni mogel naravno vzdržati niti bogati jug Rusije, zato je nastopila sedaj tako grozovita lakota v Rusiji, da je v nevarnosti obstoj ruskega naroda. Sibirija, kamor beži danes gladno ljudstvo, je vsled slabih prometnih razmer najmanj trpela vsled revkizicij, toda tudi tam so kmetje posejali samo majhen del svojih njiv. Na ta način je spravilo komunistično gospodarstvo nekdanj tako bogato Rusijo na rob propada.

Obrtnik.

Veliki semenj v Ljubljani.

(Od dne 3. do dne 12. septembra.)

Z ljubljanskim velikim sejmom hočejo trgovski, industrijski in obrtniški krogi Slovenije poglobiti stike, ki so se izza ustanovitve naše države jako razvili z našimi brati, katerim hočejo nuditi čim hitrejši, čim popolnejši in čim udobnejši upogled v produkcijo Slovenije ter jim dati obenem najboljšo priliko za sklepanje kupcij.

Pridobivajte nove naročnike „Kmetijskemu listu“!

Toda Slovenija noče samo prodajati, temveč ona hoče tudi kupovati. Zaradi tega ljubljanski veliki semenj ni omejen le na proizvode Slovenije, ampak na njem bodo izloženi vzorci proizvodov iz vse države. Naša težnja mora biti, da se čim bolj spoznamo med seboj, da prodajamo eden drugemu in da kupujemo drug od drugega.

Zaradi svoje mejne lege in spričo bližine morja pa je Ljubljana tudi za

blago, ki ga ne izdelujemo v državi in ki ga moramo uvažati, jako ugodno sejmsko mesto. Zategadelj je na ljubljanskem velikem semnju, čeprav namenjenem v prvi vrsti za domače blago, dana tudi priložnost za sklepanje kupčij z inozemskimi tvrdkami, ki bodo v posebnih zgradbah izložile svoje vzorce.

Ljubljanski veliki semenj bo na prostoru obsežajočem okroglo 25.000 m², nudil blago vsake vrste

v veliki izbi; tako posebno poljedelske stroje, poljedelsko in obrtniško orodje vsake vrste, vsakovrstno usnje, čevlje in druge usnjarske izdelke, les in raznovrstne izdelke iz njega, pohištvo, hišno in kuhinjsko opremo in posodo, šivalne stroje, papir, kartonažne izdelke, elektrotehnične priprave, pluge, brane, okove, ključavnice, kose, srpe, sekire, motike, lopate, pile in drugo železninsko blago, raznovrstno kovinsko blago, stroje za obdelovanje železa in lesa, razno galanterijsko blago, obleko, slavnike in klobuke, perilo, čipke, milo, sveče, voščila, čistila, barve in druge kemične izdelke, steklo itd. itd.

Z različnimi umetniškimi, zabavnimi in drugimi prireditvami se posetnikom semnja pripravi bivanje v Ljubljani kolikor mogoče prijetno. Posebni bodo s posetom semnja lahko združili tudi izlete v letoviščne in gorske kraje Slovenije, ki slove po svoji veliki krasoti.

Vsa pojasnila daje urad „Ljubljanskega velikega semnja“ v Ljubljani. Po naročilu preskrbi urad tudi stanovanja, bodisi v hotelih ali pri zasebnikih.

Sejmski znak in legitimacija, ki se dobita proti plačilu 25 dinarjev pri sejmskih zastopnikih v vseh večjih mestih naše države in neposredno pri sejmskem uradu v Ljubljani, upravičujeta do prostega vstopa v vse sejmske prostore in do polovične vožnje v Ljubljano in nazaj.

Prodaja se enonadstropna hiša s hlevom, vrtom in dobrim vodnjakom, priprava za vsako obrt. V bližini je tudi vodna moč na razpolago. — Več pove **Frano Ambrož**, posestnik in mesar v Lahovčah št. 35, p. Komenda.

Trgovina z železnino
Erjavec & Turk
„pri zlati lopati“
v LJUBLJANI, Valvazorjev trg št. 7
nasproti križanske cerkve (prej Hammer-
schmidt-Mühleisen).
Zaloga cementa in karbida.

Žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatnino in srebrnino
kupite najceneje pri trvdki
Ivan Pakiž
v Ljubljani, Stari trg št. 20.

Alojzij Grilo,
sedlar v Kandiji št. 23 pri Novem mestu, v hiši gosp. Reclja, se priporoča za vsakovrstna

sedlarska
in vsa v to stroko spadajoča tapetniška in ličarska dela po najsolidnejših cenah.

!! Izvršuje hitro in solidno vsa dela od proste do najfinejših izdelave !!

15 vagonov dobrega travniškega sena za konje
potrebuje trgovec **A. Hotko** v Žužemberku. Ponudbe je poslati franco vagon Stična.

Trgovina z mešanim blagom **A. Hotko** v Žužemberku
učenca iz posreje v uk štene hiše in z dobro šolsko izobrazbo.

Brezovih in jesenovih vojev (štang)

za vozove, 3 do 4 m dolgih, se kupi več vagonov. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak & drug v Ljubljani, Sodna ulica št. 5.

Glavni dobitnik 60.000 kron.
Sokolska loterija v Novem mestu.
Srečka 1 dinar.

Žrebanje nepreklicno dne 20. avgusta 1921.

Kupujemo suhe gobe

ter priporočamo vsakovrstna semena za poletje in jesen
Sever & Komp.
v Ljubljani, Wofova ulica št. 12.

Pohištvo,

primerno za vse alove, trpežno izvršeno, in po ceni, kakor tudi vsakovrstna
tapetniška dela
priporočata brata **Sever** v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej).

HLODE

vsake vrste, gozdne parcele, deske in trame kupuje

lesna družba „Ilirija“
v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8.

Pekarijo

na deželi, v večji vasi ali v trgu, se vzame v najem takoj ali pozneje
Ponudbe na upravnništvo „Kmetijskega lista“.

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 16
se priporoča za naročila vizitk, trgovskih pisem in kuvert ter vseh vrst tiskovin.

Pozor, Amerikanci!
Krasno posestvo je na prodaj
na Dolenjskem na prometnem kraju, tik ob cesti, z vsem inventarjem, 50 orali polja, gozda in travnikov. Vse gospodarsko poslopje v dobrem stanju in vse polje obdelano. Cena 500.000 K. Več se poizve pri Zupančiču na Dobravi št. 4, p. Dobrniče.

Edina razprodaja vseh vrst specialnega mavca (gipsa)
za vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev tvornice Stanz, Kindberg, Semmering, Schottwien, Puchberg, Anseewiese i. dr. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog v Ljubljani, Osijeku, Novem Sadu in Zemunu **KOSTA NOVAKOVIČ**, veletrgovina mavca v LJUBLJANI, Židovska ulica št. 1.

I. SANDRIN LJUBLJANA velika zaloga vsakovrstnega
tuzemskega in inozemskega USNJA
na debelo
MESTNI TRG 6

Pozor! Na obroke! Kredit!
Da ustrezemo mnogokrat izraženi želji naših odjemalcev, prodajamo z olajšili pri plačevanju naše znane
krasne remontoirke
(za gospode)
najbolje opremljene, 28 ur idoe, z dvoletno garancijo, za brezprimerno ceno samo po 125 dinarjev proti ari 45 dinarjev in mesečnemu plačilu 8 dinarjev. Ura se pošlje takoj po sprejemu are priporočano. Dotični naročnik naj nam blagovoli naznati svoj poklic. Če želi naročnik vso kupno ceno plačati takoj, dobi 5 % popusta.
Zaloga ur
ADOLF MITH, ZAGREB, Samostanska ulica 4.

Iz Havra v Ameriko samo 6 dni.
Edino najkrajše črte preko Havra, Cherbourga in Antwerpna v Newyork. Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja edino koncesionirana potovalna pisarna
Ivan Kraker v Ljubljani,
Kolodvorska ulica šte. 41,
blizu glavnega kolodvora.

Naznanilo.
Čast nama je vljudno javljati, da sva dne 15. junija t. l. prevzela
hotel Fuchs – „staro pivnico“
od pivovarne Tomaža Götza v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 7.
Kakor do sedaj, se bova tudi odslej trudila, da bova nudila kar najboljše iz kuhinje in kleti, Sobe za tujce se bodo vse prenovile.
Za mnogobrojen obisk se priporočata
Andrej in Fanika Halbwidl.

! OPEKA !
Državni premogovnik v Velenju
je začel s strojnim izdelovanjem prvovrstne zidne opeke ter jo nudi v vsaki količini po najnižjih cenah. Naročila se naj pošiljajo direktno na „Državni premogovnik v Velenju“.

Bakrene kotle
za kuhanje žganja, od 30 do 300 litrov, izdeluje in razpošilja po najnižjih cenah
Lovro Tomažič v Mariboru,
Sodna ulica št. 24.

Menjalnica
Slovenske eskomptne banke
Telefon int. št. 3 **Ljubljana** Telefon int. št. 3
nasproti glavnega kolodvora
kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

Stroji za obdelovanje lesa.
TURBINE.
ZVONOVI.
Strojne tovarne in livarne, d. d. Ljubljana.

Vplačena delniška glavica K 30.000.000.—
SLOVENSKA BANKA
LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnega doma“.
Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.
Telefon št. 567.
Čekovni račun 12.205.
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.